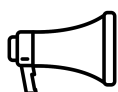

Skica radionice u okviru Noći istraživača: Istraživači u školama

Projekat Reason4Health

www.reasonforhealth.f.bg.ac.rs

Naziv radionice

Kako nas mediji leče: prepoznaj pseudonaučne zdravstvene preporuke u medijima

Cilj

Podsticanje kritičkog odnosa prema medijskim porukama u vezi sa zdravljem

Trajanje

45 minuta ili 90 minuta

Ciljna grupa

Učenici sedmog i osmog razreda osnovne škole

Broj učesnika

20-40 (jedno školsko odeljenje)

Pravila ponašanja

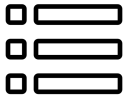
- Slušamo i ne prekidamo
- Ne rugamo se i ne osuđujemo
- Ne koristimo mobilne telefone

Pravila se navedu na početku i učenici se pitaju da li se slažu i da li imaju predloge za dopunu.

Željeni ishodi

1. Učenici mogu da razlikuju naučne od pseudonaučnih argumenata u izveštavanju o zdravstvenim praksama u medijima.
2. Učenici mogu da prepoznaju strategije kojima se pseudonaučne zdravstvene prakse iznose publici.
3. Učenici mogu da razlikuju pouzdane od nepouzdatih izvora informacija u medijima.
4. Učenici su osnaženi da samostalno preispituju medijske poruke u vezi sa zdravljem.
5. Učenici su osvestili ulogu koju mediji imaju u oblikovanju zdravstvenog ponašanja.

Proces za radionicu od 45 min

Aktivnost 1

Kako razlikovati naučne i pseudonaučne argumente?

1. Učenicima se podele 2-3 teksta reklame/vesti sa instrukcijom da pročitaju i izdvoje argumente koje prepoznaju kao naučne i pseudonaučne. Podeli im se i list sa pitanjima o tekstu na koja treba da odgovore.
2. Voditelj/ka poziva učenike da navedu argumente koje su prepoznali kao naučne i pseudonaučne i zapisuje ih na tabli/hameru u dve kolone. Voditelj/ka podstiče diskusiju o tome šta razlikuje argumente koji su navedeni u koloni *naučni* od argumenata koji su navedeni u koloni *pseudonaučni*.
3. Voditelj/ka sumira osobine naučnih i pseudonaučnih argumenata.
4. Učenicima se demonstrira [generator medijskih tekstova](#) o narodnoj, komplementarnoj i alternativnoj medicini, u kome ponovo treba da prepoznaju pseudonaučne argumente.

Aktivnost 2 Gde se i kako koristi pseudonaučna argumentacija?

1. Učenicima se pušta video-klip [Kako nas mediji leče?](#) i traži da prepoznaju strategije u medijima (na društvenim mrežama, u digitalnom okruženju...) da bi se ljudi naveli da koriste određene zdravstvene prakse.

Aktivnost 3 Osmišljavanje promotivne poruke za vršnjake

1. Učenici se dele u grupe od troje ili četvoro.
2. Grupama se daje zadatak da zajednički osmisle kratku poruku vršnjacima (u formi teksta, objave za društvene mreže, videa...) koja bi ih upozorila na opasnosti zloupotrebe nauke, pseudonauke i nepouzdatih izvora informacija.
3. Grupe predstavljaju svoje poruke.

Proces za radionicu od 90 min

Aktivnost 1 Kako razlikovati naučne i pseudonaučne argumente?

isti koraci kao za radionicu od 45 min

Aktivnost 2 Gde se i kako koristi pseudonaučna argumentacija?

1. Učenicima se pušta video-klip [Kako nas mediji leče?](#) i traži da prepoznaju strategije u medijima (na društvenim mrežama, u digitalnom okruženju...) da bi se ljudi naveli da koriste određene zdravstvene prakse.
2. Voditelj/ka poziva učenike da navedu primere takvih strategija koje su sretali u medijima i

zapisuje ih na tabli/hamer. Posebno se podstiču da navedu specifičnosti za svoju uzrasnu grupu.

3. Diskusija o ciljevima korišćenja takvih strategija, kao i tome kome se obraćaju.
4. Voditelj/ka poziva učenike da navedu pouzdane i nepouzdana izvora informacija, kao i da navedu po čemu ih razlikuju. Zapisuje osobine jednih i drugih na tabli/hameru u dve kolone.
5. Zajednički se sumiraju ključne odlike pouzdanih i nepouzdanih izvora.

Aktivnost 3 Osmišljavanje promotivne poruke za vršnjake

isti koraci kao za radionicu od 45 min

Način rada U malim grupama (od po troje ili četvero učenika), uz vođenu zajedničku diskusiju

Materijal

→ Odštampana 2-3 teksta reklame/vesti u kojima se publici predstavlja neka neproverena zdravstvena praksa (npr. [Kinoki flasteri za detoksikaciju](#), [PentActive Neo Narukvica](#))

→ List sa pitanjima

Prvo odgovorite na nekoliko pitanja o tekstu: O čemu se radi u tekstu? Šta je namera pisca teksta? Čime se služi da u to uveri čitaoca? Šta obećavaju autori teksta kao posledice korišćenja ovog proizvoda? Zašto baš to obećavaju? Kojim se strategijama služe u medijima da nagovore potrošače da nešto koriste? Primeri.; Kako znamo da su kinoki flasteri efikasni za detoksikaciju? Koliko ste uvereni da je detoksikacija korisna za zdravlje? Koje informacije ili argumenti nedostaju tekstu da bi bio verodostojniji? Ko je autor teksta? Koji izvori informacija su navedeni u tekstu? Da li su izvori kompetentni da tvrde to što tvrde? Zašto da/ne? Primeri.

- Dvominutni video-klip [Kako nas mediji leče?](#), nastao kao rezultat projekta
- [Generator medijskih tekstova](#) o narodnoj, komplementarnoj i alternativnoj medicini, nastao kao rezultat projekta

Oprema i
sredstva
za rad

Tabla ili 1-3 hamera i markeri u boji

Računar, zvučnici i projektor